

ಬಿ ||ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತು ಹಿಂದುತ್ತ ವೈಚಾರಿಕ ಸಂಘರ್ಷ- ಒಂದು ವಿಮರ್ಶೆ.

ಚಂದ್ರೇಶ್.೧

“ನೊಂದವರು ಅಹಿಂಸೆಗೆ ಹತ್ತು ವರುಷ ರಜೆ ನೀಡಿ”

ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ-ಬಿ || ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ:

ಅಂದು, 1973ರ ಕಾಲಫಟ್ಟಿ, ಕನಾರ್ಕಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪೌರಾಣಿತ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಿ ||ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಅದೇ ವರಷದ ಅಕ್ಷೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್ಗದ ನಗರಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾದ ಯುವಕರು ಸಚಿವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಧಿಕ್ಕಾರಿಸುತ್ತಾಗೆ ಹಿಂದೂ ದೋಹಿ ಎಂದು ಫೋಂಟ್‌ನೇ ಕೊಗಿದರು. ವ್ಯವಧಾನದಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿರುವ ಬಿ ||ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವಾದವನ್ನು ಪ್ರಬುದ್ದವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

‘ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾದ’ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಭೂಪಾಳಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಮುಂದಾಳತ್ತದ ಕೋಮು ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ತದಿ ಬಿ ||ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ವಿಚಾರ ವಾಗ್ವಾದವನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿದು.

ಬುದ್ದ ಗುರುವಿನಿಂದ ವೇಗ ಪಡೆದ ‘ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ’ ಸಾಂಖ್ಯರು, ಲೋಕಾಯುತರು, ಬಸವಾದಿ ಶರಣರು, ಮಹಾತ್ಮ ಪುಲೆಯವರಂತಹ ಮಹಾನ್ ಮಾನವಾತಾವಾದಿಗಳ ಜಿಂತನೆಗಳು ಈ ||ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಧ್ಕರವರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಸಾಧಕ ರೂಪ

¹.ಸಂಶೋಧಕರು, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪಡೆದವು. ವೈಚಾರಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಮಾಜ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಬಿ.ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಸಹಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆದಿಮರ ಎತ್ತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ‘ಸರ್ವಣೀಯ ಹಿಂದೂ’ಸಮಾಜದ ಮುಂದಿರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ದಮನಿತರ ಮೇಲಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೌಜನ್ಯಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಕೆದಕುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು; ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಗಳ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದ “ಸಂವಿಧಾನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೋಳಿಸುವ” ಮಾತನ್ನು ಸಾಕಾರಗೋಳಿಸುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬರುಕಿನ್ನುಡಕ್ಕೂ ನಡೆಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆಶ್ರಾಗೌರವ ಹೀನತೆಯಿಂದ ಬೆದರಿ ನಿಂತಿರುವ ತುಳಿತಕ್ಕೂಳಗಾದ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ತುಂಬಿದ ಮಹಾತ್ಮಾಬಿ || ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಜನಿಸಿ ೪೦ದಿಗೆ (1922–2022) ನೂರು ವರುಷಗಳು ಪೂರ್ವೇಸುತ್ತಿವೆ. ಮಲಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಮನುಷ್ಯತ್ವಕ್ಕಂಟಿದ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಳೆದ ಸ್ವಜ್ಞ ಭಾರತದ ಪಿತಾಮಹಾ ಬಿ ||ಬಸವಲಿಗಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರವಾದವನ್ನು ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಪರ ತುಡಿತ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಜೊತೆಗೆ ಜಾತಿಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಳ್ಳಿದ ಪ್ರತಿರೋಧಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಸಿ ನೋಡುವುದು ಶೋಷಿತರ ಚರಿತ್ರೆ ಕಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದದು.

ಮಾನವ ಘನತೆ

ನಾಗರೀಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಾಚಿಸುವ ಅಮಾನವೀಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ರೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರಿಂದ ಮಾನವ ಘನತೆ ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ರಾಜಸತ್ಯೇಯ ಪ್ರಜಾ ಶೋಷಣೆ, ಉಳಿಗದವರ ವರ್ಗ ದಾಸ್ಯ, ವಸಾಹತುಷಾಹಿ ವಿಕೃತಿ, ಲಿಂಗಭೇದದ ವಾಂಚೆ, ವರ್ಣಭೇದ ವರಸೆ, ಅಂತಸ್ಥಿನ ಅಮಲು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗಂಡಾಂತರಗಳ ಅರಿತ ಆ ದೇಶದ ಜನ ಬದಲಾವಣೆ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿರುವ ನಡೆ ಶಾಘನೀಯವಾದದ್ದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಭೇಧನೀತಿಗಳನ್ನು ನಾಚಿ ನೀರಾಗಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಿಯೆವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ‘ಜಾತಿ-ಅಸ್ತ್ರ್ಯತ್ವ’ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರತದ ಹಿಂದೂ ಸರ್ವಣೀಯರ ಮನೋ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಅತಿಮಾನುಷ ಕ್ರಿಯೆವಾಗಿ ಉಳಿದು ಮನುಷ್ಯ ಘನತೆಗೆ ಮಹಾಗಾತ ನೀಡಿದೆ.

ಜನರ ಹಸಿ ಹಸಿ ಮಲವನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅಮಾನವೀಯ ರೂಡಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸರ್ವಣಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಸ್ನೇಹಿತೆಯನ್ನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಹೀಗೆ ಪ್ರತ್ಯಿಸುತ್ತಾರೆ,”ನನ್ನನ್ನು ‘ಹಿಂದೂ ಮತ ದ್ರೋಹಿ’(1) ಎಂದು ಕೊಗುವವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟಿರುವ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಭಾಲ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಈ ಜನ ಶುಳಿದು ತಲೆ ಎತ್ತಿದಂತೆ ಮಾಡಿರುವರಲ್ಲಾ, ಇಂತಹ ಸರ್ವಣಿ ಹಿಂದೂಗಳು ದ್ರೋಹಿಗಳೇ? ಅಥವಾ ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ತಪ್ಪಿಸಿರುವ ನಾನು ದ್ರೋಹಿಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಜನ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.” ಸಹಸ್ರ ವರುಷಗಳು ನಾವು ಹಿಂದೂ ಸರ್ವಣೀಯರ ಮಲಹೊತ್ತು ತೆಗೆದರಲ್ಲವೇ? ಆ ರೀತಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವವರು ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿರೀ.” (1)ಎಂದು ಸವಾಲಿಸಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರವಾದದೆಂದು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಹರಿಜನೋದ್ದಾರದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿರುವ ಭೂಪಾಳಂರವರು “ ಹಿಂದೂ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಸ್ವತ್ಯತೆಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಅಸ್ವತ್ಯತೆ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿರಲು ಹಿಂದೂ ಮತದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಲವನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಯಮಾವಳಿಯಾಗಲೀ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲ ಶೋಳಿದು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಪವಿತ್ರವಾದ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆ ಎಂದು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಅಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ತ್ರತ್ಯಯಲ್ಲಿ ದಾದಿಯರು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಇದೇ ಸೇವೆಯಲ್ಲವೇ? (1) ಎಂದ ಭೂಪಾಳಂ ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೀರ ಹಗುರವಾದದ್ದು. ತನ್ನವರ ಅನಾಚಾರ ಸಮಧನನೆಯ ಸ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷೆ ಅಂತ್ಯಜರ ನೋವಿನ ಬದುಕನ್ನು ತಾತ್ಪರವಾಗಿ ಕಂಡಿರು ಅವರು ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕೃಂಟಿರುವ ಭೀಕರ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ, ತಿದ್ದಲೆತ್ತಿಸಿದ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರರನ್ನು “ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ವಿನಾಶಕ” ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದವರು, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಅದೇ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮೊದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಲವನ್ನು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊರುವ ಉಪದ್ರವಕಾರಿ ನೀತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಧರ್ಮಕೃಂಟಿರುವ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೋಳಿದಿರುವ ಬಿಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೂ ದ್ರೋಹಿಯಾಗಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ತಮ್ಮ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ತಾವೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯಿಸಿದರೇ ಧರ್ಮದ್ರೋಹವನ್ನುವ ಮನುವಾದಿಗಳು, ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ವಣೀಯನೋವರ್ಕ್ ಕ್ರೇತಿಕೊಂಡರೆ ಅವನನ್ನು ಮಹಾತ್ಮನೆಂದು ಮೆರೆಸುತ್ತಾರೆ ಇದು ಅವರ ದ್ವಂದ್ವ ನಿಲುವು. ಸಮಾಜ

ಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ವಣೀಯರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಅಸ್ವಶ್ಯರು ಸ್ವಯಂ ವಿಮೋಚನಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ವಶ್ಯ ಹಿಂದಾಗಳಿಗೆ ಸಹನೀಯವಾದುದಲ್ಲ! ಎಂಬುದು ಅವರ ಇರಾದೆ. ಶೋಷಿತ ಜನಾಂಗಗಳ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಳಲನ್ನು ಕಂಡು ಹೊಹಾರಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಭೂಪಾಠಂ ಸಂತತಿಗಳ ಮೊಂದುವಾದ ಸರ್ವಣಿಭಾರತದ ಕರಾಳ ಮನಸ್ಸಿತಿಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಅಮಾನವೀಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಹಿಂದೂ ಸರ್ವಣೀಯರು ನಿಜವಾದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ದೈತ್ಯಾಂಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಭಗವದ್ಗೀತೆಗಳು ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯ ಆಚರಣೆಯ ಉಲ್ಲೇಖ ವಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಹ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸ್ತುತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾತಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಮುಚ್ಚಿದ ಬಾಗಿಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಹದಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾದವನ್ನು ಹಿಂದು ಸಮಾಜ ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗಿದು.(2)

ಸ್ವಸರ್ವಣೀಯರ ಸಂವಿಧಾನ ವಿರೋಧಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವದ ವ್ಯಾಸನ ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನಾಚಾರವನ್ನು ಎಗಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂತ್ಯಜರ ಆತ್ಮಗೌರವಹೀನ ಬದುಕನ್ನು ಸಮಾಜದೆದುರು ತೆರೆದಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿಂದುತ್ವವಾದಿಗಳ ಬೂಸಾ ಸುಧಾರಣಾ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಯಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿನೀತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ನಿಮ್ಮವರ್ಗಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಮೋಚನೆಯ ತಪಕದಲ್ಲಿರುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮನಷ್ಯತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ವಣೀಯರು ಮರೆಯಬಾರದೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

‘ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ಅಸ್ವಶ್ಯನೋವನ ಮನೆ ಮಲ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದರೆ ಸರಿದೂಗಿಸಿ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು’ ಎಂಬ ಪ್ರೋಳ್ಜ್ಯ ನಿಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ “ಭೂಪಾಠಂ” ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಅಂಬೇಧ್ಕವಾದಿ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಂದು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನೊಂದ ವರ್ಗಗಳ ಅಳಲನ್ನು ಉಹಿಸಿಕೊಂಡೇ ಉನ್ನಾದಿತರಾಗಿ “ನಾವು ಮಲ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡುವೆವು ಅದು ಪವಿತ್ರ ತಾಯಿ ಕೆಲಸ” ಎನ್ನುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದುತ್ವವಾದಿಗಳು ಆ ಮೂಲಕ ಮಲಹೊರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಸ್ವಶ್ಯರು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಓತ್ತಾಯವನ್ನು ಹೇರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಲ ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಕೆಲಸ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನು ಆದರ್ಶವನ್ನುವ ಸರ್ವಣಿ ಹಿಂದೂಗಳು ನಾವು ಮಲ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಜಳ್ಳಿ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಇಂದಿಗೆ 50

ವರುಷಗಳು ಉರುಳುತ್ತಿವೆ ; ಒಬ್ಬ ಸರ್ವಣಿಕೆಯ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಸಾಗಲು ಸಿದ್ದ ಎಂದ ಮಾತನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಶ್ರೀಯಿಗಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂಲಕ ಮಲಹೋರುವ ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ ತಾಯಿಕಾರ್ಯ ಮಾಡದ ವಣಿಕೆಯೈ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸವಾಲಿನೆಂದು ಸೋತಿರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆಯಿಂದ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

ವ್ಯಾಖಾರಿಕತೆ

ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವ್ಯಾಖಾರಿಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಜನರನ್ನು ಕುರಿಮಂದೆ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವವರು ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಜನ ಕೇರಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಮತ ಮಂದಿರಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ದೂರ ಇರಿಸಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವವರು ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತು, ‘ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಸಾರಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಕಟ್ಟಿನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸುವ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವವರು ಬಿಸಿ ತುಪ್ಪವೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜ್ಞಾಧೀನರಂತಿರುವ ವರ್ತಿಕಾಸಿರುವ ಮನುವಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಖಾರಿಕ ಸಂತನಂತೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯಾಖಾರಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದಿಡುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು “ನಾನು ದೇವರ ಪಟಗಳನ್ನು ಗಟಾರಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನೆಂದು ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದವು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಈ ದೇವರು ಪೂಜೆ ಸಾಕು, ಈ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರಿದ್ದನೆಯೇ? ಅವನು ಯಾವಾಗ ಪ್ರೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು. ಹತ್ತು ವರುಷ ಇವುಗಳಿಗೆ ರಜಾ ನೀಡಿ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲಿಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದ ಕೋರತೆಯಾದರೇ ಚರಂಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಪುರಸಭೆಯವರು ಓಯ್ಯಿತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೇ ವಿನಹ ಗಟಾರಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಿರಿ ಎಂದೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವು ದೇವರ ಪ್ರೋಟೋಗಳೇ? ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಯಾವುದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ? ಎಲ್ಲಿದೆ?”(1) ಎಂದು ಹಿಂದುತ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪ್ರಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಾಡುವವರು ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಅತೀತರಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭೂಪಾಳಂ ಪರಿವಾರ “ಹಿಂದೂ ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಗಳು ದೇವರ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ಪ್ರತೀಕ. ಸರ್ವ ಶಕ್ತನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾನಿಗೆ ಸಹಾಯಕ. ಇವುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಅವು ದೇವರ ಪ್ರೋಟೋಗಳೇ! ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪರಮಹಂಸರ ಮತ್ತು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಹಿರಿಯ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ನಾವು ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು

ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಈಗ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿದ ಅಂಬೇಷ್ಟರ್ ಪಟದಲ್ಲಿ ಜೀವವಿದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಮುಗಿದಿರಿ? ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ‘ಹಿಂದುಹಿಸಂ’ (ಪ್ರಸ್ತರ ತೋರಿಸುತ್ತಾ) ಇಲ್ಲಿದೆ, ಇದು ಯುಗಾಂತರದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ನೆಹರೂರವರ ಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.”(1) ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಅಪ್ರಯುದ್ಧ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸ್ತಕಿಗಳನ್ನು ದಿಟ್ಟತನಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಮಾಜ ಅಂತಃಸ್ತಾವನ್ನು ಕಲುಕುತ್ತವೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಚಾರಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳಿಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ವಂಚನೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉಳ್ಳವರ ಪಾಲಿಗೆ ಹದ್ದು ಮೀರಿದ ವರ್ತನೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿವಾದ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮನುವಾದಿಗಳು ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದ ಬದುಕಿನ ತಲ್ಲಿಗಳು ಅಸಹಜತೆಯನ್ನು ಸಹಜವೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿರ್ಲಾಂಕಣತೆಯಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿತಾಸ್ತಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಣ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳ ವಾದ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಹುನ್ನಾರವೇ ಹೊರತು ತೀಳಿಯದೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮಾದ ಎನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅಸ್ವಾಶ್ಯತೆಯ ಕರಾಳತೆಯ ಅನುಭವವಿರು ವ್ಯಕ್ತಿಯೋವ್ ಒಬ್ಬ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಜನಾಂಗಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನೋವನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಅಂತಹ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ದೇವರ ಅಸ್ಥಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಸಹಜವಾದ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಕ್ತಿ, ಪೂಜೆಗಳು ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ವಂಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಪ್ರಯತ್ನ ರೋಚಕವಾದದ್ದು. ದೇವರು, ಧರ್ಮ, ಆಚರಣೆಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳಿಯುವ ವಾದ ಸರಣಿಯ ಮೂಲಕ ಬಸಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕಹಳೆ ಮೊಳಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಪಾಳಂ ಪಾಳಯದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕಟ್ಟಳೆ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಜನೋವ್, ಧರ್ಮ, ದೇವರ ಅಸ್ಥಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಅಪರಾದವೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಿದೆ. ಧರ್ಮ ಶೈಷ್ವರೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಜಡ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಲೇಪ ಹಚ್ಚಿ ಅವು ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾದುವು; ಎಂಬ ವಾದ ಮಂಡಿಸುವ ಪರಿವಾರ ಸಮಾಜದ ವೈಚಾರಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿಡುವ ಧೋರಣೆ ಧರ್ಮಾಂದರದ್ದು. ಧರ್ಮದ ಪರ ವಕ್ತಾರಿಕೆಗೆ ನಿಂತು ವಿಚಾರಶೀಲ

ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿತವಾಗಿರುವ ದರ್ಶಕ ತೋರಿಯವ ಭೂಪಾಠಂ ಪರಿವಾರ ದಮನಿತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳೇಯತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ವಿರೋಧಿ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ, ಅವರ ಮಾತ್ರ ಜನಾಂಗಗಳು ಅನುಭವಿಸಿರುವ ಕರಾತೆಯು ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಭೂಪಾಠಂ ಪರಿವಾರ ನೆನಪಿಲಿಟ್ಟಬೇಕಿತ್ತು. ದೇಶದ ಅಕ್ಷರ ವಂಚಿತ ಜನವರ್ಗವನ್ನು ತನ್ನ ಕರಿಮುಖೀಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕನಿಷ್ಠ ಆಶ್ರೋರವವನ್ನು ನೀಡದೆ ವಂಚಿಸಿರುವ ಹುನ್ನಾರಗಳ ಅರಿವಿರುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು “ಸಮ ಸಮಾಜ ಸಾಕಾರವಾಗಲು ನಿಮ್ಮ ಹಳೆ ಅಸಮಾನತೆ ಭೋದಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಶೈತ್ಯಗಾರದಲ್ಲಿಡೆ” ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ, ವಂಚಿತರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಬದುಕ ರೂಪಿಸುವ ತುಡಿತವಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಹಿಂದುತ್ತವಾದಿಗಳು ಒಪ್ಪಬೇಕೇಬೇಕಿದೆ.

ವಾಸ್ತವ

ಭೂಪಳಂರವರ ವಾದಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಗಳ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅವರಿರಿಯರ ಉಹೆಯಿಂದ ಮೂಡಿದ ಕಟ್ಟು ಕರೆಗಳೇ ಪಾರುಪತ್ಯ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಹಂಬತನ ಅವರ ಪರಿವಾರದ್ದು. ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಗಳ ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಯಾರನ್ನೂ ಅವರು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಲಿತರಂತೂ ಸೂಲ್ಲಿತ್ತುವಂತಿಲ್ಲ ಹೌಹಾರುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವಗಳ ಮರೆಮಾಚುವ ಇವರ ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆಗಳು ಲಾಭ ತಂದದ್ದಾರಿಗೆ? ಫೋರ ಹಾನಿ ಯಾರಿಗೆ? ಎಂದು ಸಮಾಜ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ದೇವರ ಪಟಗಳ ರೂಪ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕುರಿತ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ವ್ಯಜಾನಿಕ ಉತ್ತರ ನೀಡಲಾರದ ಭೂಪಾಠಂರವರು “ನಾವು ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅತಿ ಗೌರವದಿಂದ ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮಹನೀಯರ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಜನರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವಂತೆ ತಾವೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲೇಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದರೇ ನಿಮ್ಮ ಪಟವೂ ನಾಳೆಯ ದಿನ ಜರಂಡಿಗೆ ಬೀಳುವ ದುರ್ಗತಿ ಬರಬಹುದು.” ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಪಾಠೀಗಾರಿಕೆ ದಾಟಿಯ ಅಸಂಬಧವಾದ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಜಚೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡದಿರುವ ಮತ್ತೀಯ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಜನರ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಹೇಗೆ ಅಧಃಪತನದ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಅಸ್ತಿತ್ವಯ ಸಿಂಧುತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂಡಿಟ್ಟು ; ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಪಟಗಳ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಓತ್ತಾಯಿಸುವ ವಾಮವಾದ ಹೀನಾಯಮಾನವಾಗಿದೆ. ಪರಮಹಂಸ ಮತ್ತು ವೇಕರನ್ನು

ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆ ಸಮಧಿನಗೆ ನಿಂತಿರುವ ಹಿಂದುತ್ತವಾದಿಗಳ ದೂರ್ತ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ವತಃ ವಿವೇಕರೇ ಒಪ್ಪಲಾರರು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಇತರೆ ಅಚರಣೆಗಳ ಕುರಿತ ವಿವೇಕರನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಮರೆಸಿ, ‘ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯ ಸಮಧಿನೆ’ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಮನುವಾದಿಗಳ ಸಣ್ಣತನವಾಗಿ ತೋರಿತ್ತದೆ. ಪಂಚನಾಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು ಪ್ರಮಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಚರಿತ್ರೆಯಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೇ ಜನವರ್ಗಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ವಾಹಿತ ಕೇಂದ್ರಿತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮ ಆಧಾರ ಮತ್ತು ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಬೇಢ್ವಾರದಿ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ದಿಟ್ಟ ವಾದ ಮಂಡಿಸಿದ ಬಸವಲಿಂಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೂ ದೇವರುಗಳಿಂಬ ಪಟಗಳ ಕುರಿತಾದ ಜಿಫಾಸ್ಸೆಗೆ ವಾಸ್ತವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೋಂದಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟತೆ ನೀಡಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಸ ಕ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಹಳೆ ಬೇರು:

ಮಾನವನ ಉಗಮದ ವಿಕಾಸದ ಆದ ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳ ದಾಟಿ ಪಕ್ಕತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಕತೆಯನ್ನು ತನ್ನಂತಿರುವ ಇತರೇ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ವಂಚಿಸಲು ಬಳಸುವ ಕೆಲವು ಜನವರ್ಗಗಳು ಕೆಲವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಸಂಘಟಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಧರ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕರಣಗೊಳಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆಗಳು ಅವ್ಯಾತವಾಗಿ ರೂಡಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇಂತಹ ಅನಾಚಾರಗಳ ಹೇರಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನೋಂದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ;”ಆ ವೇದ, ಗೀತೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಶೈತ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರುಷ ಇಡಬೇಕು.ಇವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಗೌರವಿಸಿದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಲ್ಲಾ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೂಟಾಟಿಕೆ.“ಈ ಹಳೆಯದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಹೊಸದನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ನೀವು ಹಳೆಯ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ವಕ್ತಾರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಗೌರವ, ಸ್ಥಾನವಾನ, ಪಡೆದಿರುವ ಭೂಪಾಳಂ;“ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಹೋಗಲು ಅಸ್ವಾಹ್ಯತೆ ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭ್ಯವಾಗಲು ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಗೀತೆಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಾದ ಅರವಿಂದ, ತಿಲಕ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕ್ಯೆ ದೀವಿಗೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನಮಗೆ ದೊರಿಕಿದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ತಮಗೂ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ದೊರೆಕಿರುವುದು ಜಾಳಪಕ್ಷವರಲ್ಲಿ” “ಹೊಸಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ದೀನ ದಲಿತರ ಸೇವೆ, ಹರಿಜನ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಸಹಕರಿಸಲು ನನಗೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ

ಇಲ್ಲಾನನಗೆ ಹರಿಜನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಟ ಮಾಡಿದ ಅಭ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸಹಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡಿದ ಸಂಧಭ್ರ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ.ಆದರೆ ಹಳೆಯದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ಹೊಸದರ ನಿರ್ಮಾಣವೆಂದರೇ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಮರ ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ” ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತ ದೇಶದ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ತ್ರೋತ್ತಮೆ ತೊಲಗಿಸಿ ಪರಿಸೀಯರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸಲು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳೇ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರಣವೆಂದು ವಾದಿಸುವ ಭೂಪಾಳಂ ಪಾಳಯ ಉತ್ಸೇಷೆಯ ಮಾತುಗೊಡುತ್ತಾ ; ಇತಿಹಾಸಕಾರರ ಪ್ರಚಲಿತ ಸಂಶೋಧಿತ ಸಾಕ್ಷಿ ಘಲಿತಗಳನ್ನು ಸಾರಾಸಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಗಳೆದಿದೆ. ‘ಧರ್ಮಾಂಧತೆ’ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಿಸುವ ಇತರೆ ಆಧಾರಗಳು ನಗಣ್ಯವೆಂದು, ತಾವೇ ಅತೀತರಾದವರು ಎಂದು ಓತ್ತಾಯಿಸುವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಮನುವಾದಿಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮನವಾದಿ ಪೂರ್ವಜರಿಂದಾದ ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಪರಿವರ್ತಿತರಾಗದೇ, ‘ಅಗಿರುವ ಅನಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ನಾವು ಕಾರಣರಲ್ಲಾ’! ಎಂದು ನುಣಿಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾಣನಡೆ ಭೂಪಾಳಂ ಪರಿವಾರದ್ದು. ಗೀತೆಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಕೈ ದೀವಿಗೆಯಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ನಮಗಿಲ್ಲ; ಅಸಮಾನತೆ, ಅರಾಜಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋಷಿಸುವ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು, ಮಹಾತ್ಮರು ಕೈದೀವಿಗೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಗಳ ವಿಮೋಚನೆ ಸಾಕಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ! ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು (1930/31/32ರ) ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಅಂಬೇಷ್ಟರ್ ನಡುವಿನ ಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಹಸನಗಳು ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಹರಿಜನ ಸೇವೆ, ಸಹಪಂಕ್ತಿ,ಅಸ್ತ್ರೋತ್ತಮೆ ಜೊತೆ ಉಟ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳು ಮಹೋನ್ನತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಬೂಟಾಟಿಕೆಯು, ಕ್ಷಾನ್ನರ್ ರೋಗಕ್ಕೆ ಮುಲಾಮಿನ ಉಪಚಾರ ನೀಡುವ ಧರ್ಮೋದ್ಯಮಿಗಳ ನಡೆಸುವ ಕುಚೋದ್ಯದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.‘ಹರಿಜನ’ ಎಂಬ ಪದವು ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರ ಅಲ್ಲಾಗಳಿಂದ ಪದವೆಂಬ ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿವರದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿ ಬಹುಜನರನ್ನು ‘ಹರಿಜನ’ ಎಂಬ ಅಸಂಬದ್ಧ ಪದ ಬಳಸಿ ಬಿಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾದಿಯನ್ನು ಹೋಪೋದ್ರೇಕಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ನೇಲದ ಸ್ವಾಧಿಮಾನಿ ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಅವಮಾನಕರ ಹೆಸರಿಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರಿಗಾಗಲಿ ಹಿಂದುತ್ತವಾಗಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಾ, ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ದಮನಿತರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇದೆ’ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಶೃಂಗಜರಿಗೆ ಬಿ ||ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಬಳಲಿರುವ ಭಾರತದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರನ್ನು ವಿಮೋಚಿಸುವ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಷ್ಟರರ ಹೋರಾಟವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮನುವಾದಿಗಳ ವಾದ. ಅಂಬೇಷ್ಟರರು ಏಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು

ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು? ಎಂದು ಹಸಿದ ಜನಾಂಗಗಳ ಬಳಲಿದ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹುಡುವ ಸತ್ಯವಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರನಿಗೆ ಕೇಳಿದರೇ ಉತ್ತರ ಸಿಗಬಹದು. ಅಸ್ವಶ್ರೀ ಕನಿಷ್ಠ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಅಮಾನವೀಯವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಶರುಹುಳ ನೀಡುತ್ತಾ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ಪರಕೀಯರಿಂದ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದೆವೆನ್ನುವ ಮತೀಯವಾದಿಗಳು ‘ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ’ಪದದ ನಿಜ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅಕ್ಷರ, ಆತ್ಮಗೌರವ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಬಲದಿಂದ ಪಡೆದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ರವರ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯು ‘ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ಫಲ’ ಎಂಬ ಹಿಂದುತ್ತವಾದಿಗಳ ಕೃಪಾಕಣಾಕ್ಷದ ಮಾತುಗಳು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ರವರನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಜರಿಯುವ ಮನುವಾದಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ದೊಡ್ಡ ಹಾಸ್ಯವನಿಸುತ್ತದೆ.

ರೋಗಿಷ್ಟು ಬೇರನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿದೇ ಮಂತ್ರಮಾತ್ರದಿಂದ ಉಪಜರಿಸಿ ಜ್ಯೇತನ್ಯಗೋಳಿಸುವ ನಶೇಯಲ್ಲಿರುವ ಭೂಪಾಳಂ ಪರಿವಾರ, ಅಪ್ಪಾ ಹಾಕಿದ ರೋಗದ ಮರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೇ, ನೊಂದ ವರ್ಗಗಳಿಗೇನು ತಕರಾರಿಲ್ಲಾ, ನೆಲದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾರೂ ಭೂಪಾಳಂರವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪರಿವಾರದವರೂ ಅಲ್ಲಾ, “ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಉದ್ದಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ದಲಿತರೇಕೆ ಹೊರಬೇಕು?” ಎನ್ನುವ ಅಂಬೇಡ್ಕವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ರವರ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಸರಣೀಯರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ದಲಿತರನ್ನಿರಿಸುವ ದಯನೀಯ ವಿಕೃತಿಯ ದಮನಕಾರಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದಂಟನ ಹಿಂದತ್ವವಾದಿಗಳ ವಾದಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಕೊಳೆ ಮನಸುಗಳ ಅಧರ್ಮದ ಬೇರಿಗೆ ಅಂತ್ಯಜರ ನೆತ್ತರು ಆಪೋಷಿಸುವ ಬದಲು ಹೋಸ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವವೆಂಬ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ನೀರು ಹರಿಸಿದರೇ, ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಹಾಭಾರತ ವಿಶ್ವಗುರು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಹಿಂದೂ ಸರಣೀಯನೆಂಬ ಬೆಕ್ಕು ‘ತನ್ನ ಭೇಟೆ ಇಲಿಯು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನನು ವಂಚಿಸುತ್ತಿದೆ’ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೇ, ಬೆಕ್ಕಿನಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವೆಂಬ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಇಲಿಯ ಪಾಡು ಈ ನೆಲದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಗಳಿಂದ್ದು. ವಂಚಿತರ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರತಿರೋದಕ್ಕೆ ಮೊಂಡುವಾದವ ಮುಂದಿರಿಸಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮನುವಾದಿಗಳು ಚರಿತ್ರೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಣೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧ, ಬಸವ, ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಚಿಂತನೆಗಳು

ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಸಹಿಸದಿರುವ ಧರ್ಮಾಂಗದರು ; ಪೋಳ್ಣ ಪುರಾಣಗಳು, ಸುಳಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವಾಗಿಸಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸತನವನ್ನು ಪೋಷಿಸದೆ ಮುದಿಸಿದ್ದಾಂತ ಹೇರುವಿಕೆಯ ಇವರ ನಡೆ ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ತಡೆಗೋಡೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ.

ವಿಚಾರವಾದಿ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತು ಹಿಂದುತ್ವವಾದಿ ಭೂಪಾಳಂ ಪಾಳಯದ ನಡುವೆ ನಡೆದ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯೋವ್ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತನ ವಾಗ್ವಾದವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಧರ್ಮ ಪಂಡಿತ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.”ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯು ಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಕರಿಬೆಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕುವ ಕುರುಡನಿದ್ದಾಂತೆ” ಎಂದರೇ? ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಧರ್ಮಪಂಡಿತನ ಕುರಿತು “ಧರ್ಮ ಪಂಡಿತನು ಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಬೆಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕುವ ಕುರುಡನಂತಿದ್ದೂ. ಅದನ್ನು ತಾನು ಕಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಆಣೆಯಿಟ್ಟ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ”ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪಂಡಿತನ ಕರೆಯನ್ನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತು ಭೂಪಾಳಂ ವಾದ ಸರಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೇ. ನೊಂದ ಜನ ವರ್ಗಗಳಿಗಾದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟ ನ್ಯಾಯ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಇಲ್ಲಿ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ಕಂಡರೇ, ಭೂಪಾಳಂರವರ ಪರಂಪರೆ ಧರ್ಮಪಂಡಿತನ ಆಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. “ಭಾರತ ದೇಶದ ನೈಜ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪೋಳ್ಣ ಪುರಾಣದ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ನಾಶಪಡಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ”ಎಂದ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರ ಜಿಂತನೆಗಳ ರಾಯಭಾರಿಯಾದ ಬಿ ||ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಾದಸರಣಿ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠವೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಘೋಷಿಸಬಹುದು.

“ಹಿಂದೂವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಹಿಂದೂವಾಗಿ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಡಾ.ಅಂಬೇಢ್ಕರರ ಮಾತಿಗೆ ಕಂಕಣಬದ್ದರಾಗಿರುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿಂದುತ್ವದ ವಿಷ ಜಾಲದಿಂದ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ವಿಮೋಚಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಪೆಂಬ ಮನ್ವಂತರದೆಡೆಗೆ ಮನ್ವದೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಬಾಳಿನ ಮಹತ್ವ ಸಾರಿ ಜೀವಪರ ಕಾಳಜಿ ಮೆರುದಿರುವ ಬಿ.ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಅಂಬೇಢ್ವಾದವೋ ಅಥವಾ ಸನಾತನವಾದುವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾದುವೆಂದು ಶೋಷಣೆಯ ಆತೋರೆಯುವ ಹಿಂದುತ್ವವಾದಿ ಭೂಪಾಳಂರವರ ವಾದವೋ! ಯಾರ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳು ಸಂಪಿಧಾನ ಸಮೃತ ಆಶಯಗಳಿಗ ಪೂರಕವಾದ ಜಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಮಾಜ ಆಣೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- 1).ಉದಯವಾಣಿ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ; ದಿನಾಂಕ/22/10/1973ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತ ವರದಿ.
- 2).ಡಾ.ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬರಹ ಮತ್ತು ಭಾಷಣ ಸಂಪುಟ ; ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ,ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ, ಮಲ್ಲತ್ತಹಳ್ಳಿ ಬೆಂಗಳೂರು.
- 3)ಧೀಮಂತ ಬಿ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಸೃರಣ ಸಂಚಿಕೆ.
- 4)ಕುಮಾರ ಕಕ್ಷಯ್ಯ ಪ್ರೋಳಿಚಾತುವಣ ಧರ್ಮ ದರ್ಶನ; ಹಿಂಬರದ ಹೇಳಿಕೆ. ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ
- 5) ದಿ ಹಿಂದೂ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ. ಜನವರಿ/ 27/2009/ ನವದೇಹಲಿ.
- 6)ಡಾ ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ;ಸಂಶೋಧನೆ ಏನು? ಏಕೆ? ಹೇಗೆ?; ಪ್ರಸಾರಾಂಗ,ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,ಹಂಪಿ.
- 7)ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾದ ವರದಿಯ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳು. Increase in Atrocities on Dalits 2019-21 (%) India and some states